

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: **S. Ř.**, narozený X
bytem X
zastoupený obecnou zmocněnkyní D. H.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2023, č. j. MPSV-2023/210319-916,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 11. 10. 2023, č. j. MPSV-2023/210319-916, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své obecné zmocněnkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2023, č. j. MPSV-2023/210319-916, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Děčín (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 19. 5. 2023, č. j. 31845/2023/DEC. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce na změnu výše příspěvku na péči a od 1. 2. 2023 snížil žalobci příspěvek na péči na částku 880 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě nejprve podrobně rozepsal, jaké body základních životních potřeb posuzovaných podle § 9 zákona o sociálních službách zvládá a jaké nikoli, a v jakém rozsahu. Dále uvedl, k jakým závěrům dospěli posudkové lékaři. Žalobce posudkovému lékaři, který vypracoval poslední posudek zdravotního stavu žalobce, vytýkal, že objektivně nepřihlédl k jeho zdravotnímu stavu a jeho dysfunkcím, neopíral se o fakta uvedená v lékařských zprávách, konstatoval jen vedlejší fakta a bagatelizoval zásadní fakta plynoucí z neurologických a psychiatrických zpráv a posudek značně podhodnotil. Žalobce poukázal na skutečnost, že na základě posledního posouzení zdravotního stavu mu byl odebrán průkaz ZTP/P a přidělen pouze průkaz TP.
3. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce namítl, že není jasné, na základě čeho rozhodl, neboť žalovaný v posledním rozhodnutí uvedl, že v krátké době byly sepsány tři posudky zdravotního stavu žalobce, aniž by se však v jeho zdravotním stavu událo něco ve smyslu podstatného zhoršení zdravotního stavu, ale z každého vypracovaného posudku přitom vyplývají jiné skutečnosti.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že zdravotní stav žalobce byl v odvolacím řízení posuzován posudkovou komisí, která zasedala v odborném složení, kdy byl při posuzování přítomen jak posudkový lékař, tak odborník z oboru dětské psychiatrie. Posudková komise měla k dispozici objektivní odborné lékařské zprávy a kompletní zdravotní dokumentaci praktického ošetřujícího lékaře. Žalobce byl jednání komise přítomen. Žalovaný uvedl, že posudková komise se dostatečně vyjádřila k základním životním potřebám namítaným v odvolání, a zdůvodnila, proč zvládání základních životních potřeb mobility, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby shledala zvládnutými.
5. Žalovaný připomněl, že při posuzování stupně závislosti se hodnotí funkční důsledky zdravotního postižení. I v případě závažného onemocnění nemusí být funkční důsledky takové, aby vedly k neschopnosti zvládat základní životní potřeby. Žalovaný dále definoval neschopnost zvládat základní životní potřeby a přijatelný standard. K předchozímu posouzení zdravotního stavu žalobce v roce 2018 žalovaný uvedl, že lze konstatovat, že ve zletilosti může dojít ke změně hodnocení základních životních potřeb, neboť podle § 10 zákona o sociálních službách u dospělých již není hodnocena potřeba mimořádné péče jako u nezletilých. K tomu žalovaný dále odkázal na závěr posudkové komise, že v minulosti byl zdravotní stav tehdy ještě nezletilého žalobce nadhodnocen. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

6. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání.
7. Žaloba je důvodná.
8. Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobce splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

9. Soud konstatuje, že dle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb; a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
10. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
11. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 zákona o sociálních službách).
12. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“), za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

poskytujícími specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.

13. Podle § 2 odst. 1 uvedené vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a uvedené vyhlášky, pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. V příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
 - Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
15. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 1. 2. 2023 podal žádost o zvýšení příspěvku na péči z důvodu zhoršení jeho zdravotního stavu.
 16. Dne **22. 2. 2023** bylo provedeno **sociální šetření**, v rámci kterého sociální pracovník hovořil se žalobcem a jeho matkou za účelem zjištění schopností žalobce zvládat základní životní potřeby. Matka žalobce sdělila, že žalobce není schopen jednat s úřady. K otázce mobility uvedla, že je schopen vykonávat běžné pohybové aktivity a jediné omezení pro něj představuje snadná unavitelnost. K otázce orientace matka žalobce uvedla, že žalobce je po mentální stránce průměrným studentem středního odborného učiliště, oboru management obchodu, vlivem tisíců léčby je zpomalený, pasivní, sociálně neobratný, zmatkuje a snadno zneužitelný. Osoby a místa poznává, ve známém prostředí se pohybuje bez dohledu, jinak jej doprovází matka, jednou se ve městě ztratil. Není schopen obstát v kolektivu, neudrží sociální vazby, má jen jednoho kamaráda. Ke schopnosti komunikace sociální pracovník zjistil, že žalobce se vyjadřuje dobře, odpovídá pomalu a promýšlí si odpovědi, domluví se, ale širší komunikaci sám nevyhledává. Má drobné potíže při vybavování si pojmů, je ostýchavý. Matka žalobce k tomu sdělila, že má problém ze žalobce dostat odpovědi ve složitějších věcech a že žalobce se umí podepsat, používat počítač, mobil a internet a běžně si čte. K otázce stravování matka uvedla, že žalobce preferuje velmi omezený počet jídel, nyní má dlouhé období odmítání jídla a za poslední rok zhubl 35 kg. Technicky je schopen drobné přípravy jídla, ale odmítá to a raději nic nejí, nápoj si připraví i sám. Stravuje se doma, co mu nedá matka, to odmítá. Umí s přiborem. Hrozí mu anorexie, matka to řeší s nutriční poradnou. K potřebám oblékání a obouvání matka uvedla, že žalobce je schopen se běžně odívat, ale neřeší adekvátnost oděvu, matka jej v tom musí korigovat. Svléká se sám, má potíže se zavazováním tkaniček. K tělesné hygieně žalobce jeho matka uvedla, že žalobce má vytvořené základní hygienické návyky, ale jejich dodržování mu činí problém, matka jej musí motivovat a kontrolovat. K otázce zvládání potřeby výkonu fyziologické potřeby matka uvedla, že je schopen používat běžná toaletní zařízení, nehody nemá, hygienické (inkontinenční) pomůcky nepoužívá. Co se týče péče o zdraví, matka uvedla, že žalobce nezvládá své léčebné postupy, trpí na sociální fobie a depresivní stavy, má psychosomatické potíže, při stresu se uchyluje k autoagresi nebo se uzavře do sebe. Léky mu podává matka. Ke zvládání potřeb osobních aktivit matka uvedla, že žalobce dokončuje středoškolské studium, má problémy při kontaktu s vrstevníky, je sociálně izolovaný, je lehce zneužitelný, doma se pod dohledem zabývá drobnými činnostmi. Ke zvládání potřeby péče o domácnost matka uvedla, že žalobce nedokáže nakládat s penězi, doma se pomáhá s drobnými domácími pracemi dle aktuálního stavu, např. vyvětrá a uklidí si svůj prostor, je nepraktický, domácích spotřebičů se bojí.
 17. Správní orgán prvního stupně si nechal vypracovat **posudek zdravotního stavu žalobce** posudkovou lékařkou posudkové služby Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín. Posudková lékařka **MUDr. J. W.** vypracovala posudek dne **4. 5. 2023**. V posudku uvedla, že žalobce trpí Aspergerovým syndromem až střední funkční poruchou autistického spektra, ADHD v těžší formě, rekurentními depresivními stavy, dyspraxií jemné i hrubé motoriky, nadváhou, občasnými tikovými projevy ve stresu, hepatopatií, nevýznamným defektem síňového septa a polinosou. Jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodující příčinou je Aspergerův syndrom až středně těžší porucha autistického spektra, intelekt v pásmu průměru, ADHD v těžší formě, porucha soustředění, impulsivita, dyskalkulie, depresivní stavy a dyspraxie. Posudková lékařka zhodnotila předložené lékařské zprávy psychiatra MUDr. K. ze dne 4. 11. 2022 a neuroložky MUDr. C. ze dne 24. 11. 2022 a záznam ze sociálního šetření (další lékařské zprávy citované jako podklad pro zpracování posudku nijak blíže nekomentovala) a vyslovila závěr, že žalobce nezvládne samostatně ani s běžnými facilitátory v přijatelném standardu péči o zdraví a péči o domácnost. Uvedla, že žalobci byla proklientsky uznána nutná pomoc při zvládání osobních aktivit a že ostatní základní životní potřeby zvládá. Závěrem posudku zrekapitulovala, že žalobce **nezvládá tři základní životní potřeby, tedy péči o zdraví, péči o domácnost a osobní aktivity**, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Platnost posudku posudková lékařka stanovila do 31. 1. 2025.

18. Na základě tohoto posudku správní orgán prvního stupně **rozhodnutím ze dne 19. 5. 2023, č. j. 31845/2023/DEC**, zamítl žádost žalobce na změnu výše (zvýšení) příspěvku na péči a zároveň snížil žalobci příspěvek na péči na 880 Kč měsíčně, počínaje od února 2023. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím své obecné zmocněnkyně včasné **odvolání**, v němž nesouhlasil s neuznáním základních životních potřeb orientace, stravování, oblékání a obouvání a tělesné hygieny. Žalobce v odvolání namítal, že jeho zdravotní stav posuzovala lékařka, která jej v životě neviděla, a její závěry jsou v rozporu s lékařskými zprávami MUDr. K. a MUDr. C. Dále namítal, že neumí hodiny a nemá správný časový odhad, vše za něj vyřizují matka se sestrou, není se schopen nikam samostatně dopravit, bez pomoci si nedokáže nic sám obstarat. Má individuální studijní plán, bez pomoci a doprovodu matky by jej nezvládl plnit. Nezvládne si sám připravit léky, přichystat oblečení, odhadnout venkovní teplotu a přizpůsobit tomu oděv, sám se vysprchovat a umýt si a upravit vlasy, oholit se, nachystat si jídlo v souladu s jaterní dietou, odhadnout potřebu se najíst, navazovat kontakt s vrstevníky. Je trvale odkázán na pomoc své matky a sestry a neumí si bez nich představit budoucnost. Dále namítal, že se k němu lékaři a stát chovají dehonestujícím způsobem a nespravedlivě.
19. Ze správního spisu soud dále zjistil, že žalovaný si nechal v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, pro účely odvolacího řízení vypracovat **posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí** (dále jen „posudková komise“). Posudková komise složená z předsedkyně komise MUDr. H. H. a lékaře MUDr. P. Z., dětského psychiatra, a tajemnice Bc. M. H. dne **12. 9. 2023** jednala a zpracovala posudek. Posudková komise jednala v přítomnosti žalobce, v průběhu jednání byl žalobce vyšetřen MUDr. Z. V odůvodnění posudku posudková komise konstatovala, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, když není schopen zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby ve smyslu § 8 odst. 2 zákona odst. a) zákona o sociálních službách.
20. Posudková komise vycházela z posudkového spisu Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín, správního spisu, zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. J. S., sociálního šetření ze dne 22. 2. 2023, vlastního vyšetření při jednání posudkové komise a dále lékařských zpráv MUDr. D. K. ze dne 25. 3. 2022, 4. 11. 2022 a 22. 6. 2023, MUDr. J. C. ze dne 20. 6. 2022 a 15. 6. 2023 a MUDr. L. Z. ze dne 21. 6. 2022 a dále ze zprávy Pedagogicko-psychologické poradny Děčín ze dne 25. 5. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

21. Posudková komise zhodnotila, že žalobce je plně orientovaný, nemá významné poruchy chování, jeho komunikace je přiměřená a paměť a intelekt v normě, zrak a sluch má přiměřený věku, nemá poruchy vědomí a řeči. Končetiny má bez deformit a popisovaných závažných funkčních deficitů, má zachovalou aktivní hybnost, je schopen samostatně stát a chodit. Dle neurologického nálezu mluví ve větách, hodně a čistě, je motoricky neklidný, lucidní, nemá pojem o čase, má mohutný habitus a nadváhu, je plně orientován, spolupracuje, chůzi má topornou, poruchy paměti nemá. Dle psychiatrického vyšetření MUDr. K. je žalobce lucidní, plně orientovaný s výjimkou orientace v čase, má výkyvy nálad, psychomotorické tempo je v normě, myšlení koherentní, odpovídá přiléhavě, netrpí bludy, halucinacemi ani paranoiou, je v mírné tenzi (napětí) a úzkosti, intelektové funkce jsou bez výraznějšího zhoršení, bez projevů agresivity, bez sebevražedných myšlenek, má narušené sociální interakce a sníženou toleranci vůči stresu, v anamnéze má uvedené nechutenství k jídlu a hubnutí. Posudková komise uvedla, že zpracovává již třetí posudek, aniž by se ve zdravotním stavu žalobce událo něco významného ve smyslu podstatného zhoršení zdravotního stavu. Jediné změny, které dle posudkové komise nastaly, jsou, že žalobce změnil školu a obor a prakticky 20 let nepracující matce dospěl syn, o kterého po celou dobu pečovala. Posudková komise zhodnotila, že v minulosti byl z funkčního hlediska zdravotní stav žalobce nadhodnocený a konstatovala, že žalobce netrpí závažným somatickým onemocněním s dopadem na jeho soběstačnost, žádným významným pohybovým ani smyslovým postižením a jeho intelektové schopnosti nejsou narušené. Dominujícím onemocněním žalobce je Aspergerův syndrom, rekurentní depresivní porucha se současnou mírnou fází a ADHD, v důsledku čehož má žalobce problémy v sociální interakci, vyřizování úředních záležitostí a časové orientaci.
22. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobce **nezvládá základní životní potřeby orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost**. Posudková komise uvedla, že nenašla objektivní funkční korelát k samostatnému nezvládání základních životních potřeb mobility, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a fyziologické potřeby.
23. K potřebě mobility posudková komise blíže uvedla, že u žalobce není dokumentována těžká porucha funkce dolních končetin, z ortopedického hlediska není závažně omezena hybnost kloubů. Žalobce je schopen zvládat vstávání, usedání, stoj, chůzi po nerovném terénu i po schodech a zaujímání poloh, otevírat dveře a používat dopravní prostředky. K potřebě komunikace posudková komise uvedla, že žalobce je schopen se vyjadřovat srozumitelně mluvenou řečí v rozsahu běžné slovní zásoby, chápat smysl sdělovaných informací, psát, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Nebylo prokázáno těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými poruchami komunikace. Potřebu stravování posudková komise zhodnotila jako zvládnutou z důvodu, že žalobce zvládá konzumaci již připravených nápojů a stravy, dokáže si jídlo přenést, naservírovat na talíř, rozdělit na menší kousky, jíst příborem a dodržovat dietní režim. Nezvládání potřeby oblékání a obouvání posudková komise neuznala, protože dle jejího názoru není dán medicínský důvod pro nezvládnutí výběru vhodného oblečení, správného vrstvení a oblékání oblečení. K potřebě tělesné hygieny posudková komise uvedla, že žalobce je schopen se umýt u umyvadla, manipulovat s vodovodní baterií, učesat se, pečovat o ústní hygienu za pomoci různých pomůcek. K potřebě fyziologické potřeby posudková komise uvedla, že tuto potřebu žalobce zvládá samostatně včetně očisty; inkontinenční pomůcky nepoužívá. Posudková komise dále zrekapitulovala, že žalobce v odvolání namítl, že došlo ke zhoršení jeho psychického stavu,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v důsledku toho má problém přijímat stravu, není orientovaný v čase, není schopen někam dojet bez doprovodu, neumí si zavázat tkaničky, neumí se sám vysprchovat a umýt si vlasy a má špatnou jemnou motoriku a nenachystá si sám jídlo, a k tomu uvedla, že odvolací námitky zohlednila, avšak shledala, že nemají oporu objektivně dokladovaném zdravotním stavu a že v odvolacím řízení doložené lékařské zprávy jsou v souladu s výsledkem posouzení.

24. Na základě výše uvedeného posudku posudkové komise vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil a odvolání žalobce zamítl.
25. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s jeho odvolacími námitkami a nezohlednil tvrzená zdravotní omezení žalobce a jejich vliv na schopnost uspokojovat své základní životní potřeby.
26. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
27. S odkazem na shora citovaný § 68 odst. 3 správního řádu soud konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25).
28. Z ustálené judikatury soudů ve správním soudnictví vyplývá, že o nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka reagovat. Pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná. Správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné, pokud je odpověď na dílčí odvolací námitku alespoň implicitně obsažena v odůvodnění (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2020, č. j. 1 Afs 68/2020-31, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43, nebo ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, a nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).
29. Soud dospěl k závěru, že žalovaný na odvolací námitky žalobce adekvátně reagoval, v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že posudková komise k namítaným základním životním potřebám uvedla, že žalobce netrpí funkčním postižením končetin a je schopen zvládat namítané základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů. Otázkou dohledu a dopomoci matky při zvládání sporných základních životních potřeb se žalovaný ve svém rozhodnutí nezabýval. Žalovaný v rozhodnutí argumentoval, že zdravotní

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stav žalobce byl v minulosti ve zdravotních posudcích nadhodnocen a odkázal na závěry posudku posudkové komise. Rozhodnutí žalovaného soud vyhodnotil přezkoumatelným.

30. Soud ve vztahu k dalším námitkám žalobce uvádí, že jeho zdravotní stav se od posledního rozhodnutí o přiznání příspěvku na péči významně nezměnil, což vyplývá jednak z tvrzení žalobce a jednak i z obsahu spisu. Soud připouští, že rozhodnutím ze dne 3. 10. 2018, č. j. 66318/2018/DEC, byl v té době ještě nezletilému žalobci přiznán příspěvek na péči ve stupni III. – těžká závislost. Toto rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín MUDr. L. Š., která u žalobce uznala za nezvládnuté základní životní potřeby orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví a osobní aktivity. Soud dále poznamenává, že příspěvek na péči ve stupni III. byl žalobci přiznán s platností posouzení zdravotního stavu do 16. 8. 2021, tedy do doby, kdy žalobce dovršil zletilosti. Správní orgán prvního stupně tedy nepochybil, jestliže zahájil řízení z moci úřední a zdravotní stav žalobce znovu přezkoumal. Soud upozorňuje na to, že jednou přiznaný nárok nezakládá právo na jeho nezměnitelnost, pokud je změna přesvědčivým způsobem odůvodněná, což v případě žalobce splněno nebylo.
31. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
32. V § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. je uvedeno, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
33. Soud na tomto místě konstatuje, že pokud jde o správnost zjištěného zdravotního stavu žalobce, jedná se o odbornou medicínskou otázku, kterou nemůže soud a v zásadě ani správní orgán sám posoudit pro nedostatek odpovídající odborné kvalifikace, a proto se musí spoléhat na posudky předkládané k tomu kvalifikovanými odborníky – tj. posudkovými lékaři. Z tohoto důvodu tedy posuzuje zdravotní stav žadatelů v řízení, jehož výsledek na takovém posouzení závisí, v prvním stupni posudkový lékař a v odvolacím řízení posudková komise. Jedná se o specifickou formu správní činnosti, jejímž hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. V rozsudku ze dne 1. 2. 2022, č. j. 1 Ads 482/2020-33, Nejvyšší správní soud uvedl, že správní řízení ve věci příspěvku na péči se vyznačuje tím, že rozhodující důkaz představuje odborný posudek o zdravotním stavu a závislosti žadatele na pomoci jiné osoby.
34. Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v prvním stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, přičemž na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53). K tomu je možno dále odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 Ads 184/2021-30, v němž bylo konstatováno, že „*v posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav účastníka řízení, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry ohledně splnění v zákoně stanovených kritérií pro přiznání dávky či průkazu osoby zdravotně postižené. Tento posudek je tedy ve správním a následně v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Posudek lze však považovat za úplný a přesvědčivý jen v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným žalobcem a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48; ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 511/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58)“.* V kontextu naplnění výše zmíněných požadavků lze dále poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37, ze kterého plyne, že „*aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28)“.*

35. Splnění požadavku úplnosti a přesvědčivosti posudku musí vyhodnotit jak správní orgán před vydáním rozhodnutí, tak krajský soud při přezkumu takového rozhodnutí. Výsledný posudek tedy sice podléhá hodnocení a jeho správnost není nikterak presumována, ale je přezkoumatelný pouze omezeně, neboť soud nedisponuje potřebnými odbornými znalostmi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č. j. 8 Ads 331/2018-37). Nenaplnění výše uvedených požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Na danou judikaturu navazuje i další judikatura Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, judikoval: „*V řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.“*
36. Soud tedy není oprávněn hodnotit zvládání jednotlivých základních životních potřeb žalobcem, nýbrž musí posoudit pouze to, zda byl posudek posudkové komise ze dne 12. 9. 2023 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud zdůrazňuje, že nemá pochyb o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení žalobce ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči. Z posudku vyplývá, s jakými podklady posudková komise pracovala, tedy že vycházela ze zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. J. S., sociálního šetření ze dne 22. 2. 2023, vlastního vyšetření při jednání posudkové komise a dále lékařských zpráv MUDr. D. K. ze dne 25. 3. 2022, 4. 11. 2022 a 22. 6. 2023, MUDr. J. C. ze dne 20. 6. 2022 a 15. 6. 2023 a MUDr. L. Z. ze dne 21. 6. 2022 a dále ze zprávy Pedagogicko-psychologické poradny Děčín ze dne 25. 5. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

37. Posudková komise v posudku ze dne 12. 9. 2023 uvedla, že žalobce zvládá žalobcem sporované základní životní potřeby stravování, oblékání a obouvání a tělesné hygieny v přijatelném režimu, neboť na pohybovém ústrojí nemá deklarované žádné funkční deficity.
38. K základní životní potřebě stravování posudková komise uvedla, že ji žalobce zvládá v přijatelném standardu, protože nemá těžké duševní onemocnění, závažné smyslové oční postižení, na horních končetinách neměl závažné funkční deficity pro nezvládání běžného úchopu, svalové síly a celkové motoriky z neurologického hlediska. Uvedla, že žalobce zvládá konzumaci již připravených nápojů a stravy, dokáže si jídlo přenést, naservírovat na talíř, rozdělit na menší kousky, jíst příborem a dodržovat dietní režim. Soud zdůrazňuje, že nepovažuje hodnocení posudkové komise za dostatečně přesvědčivé vzhledem k faktu, že posudková komise nevysvětlila rozpor mezi jejím hodnocením a skutečnostmi vyvěrajícími z ostatních pokladů (lékařské zprávy). Soud poukazuje na to, že posudková komise v posudku ze dne 12. 9. 2023 uvedla jako podklad lékařskou zprávu MUDr. Z., dětského gastroenterologa, ze dne 21. 6. 2022, nicméně obsah této lékařské zprávy v posudku již nijak nekonstatovala. Přitom z této lékařské zprávy MUDr. Z. plyne, že s ohledem na jaterní fibrózu a ztuhnutí jater je u žalobce indikována jaterní dieta, kterou s ohledem na autismus dle zkušeností s kontaktem v ordinaci by žalobce sám rozhodně nezvládl, je nutná pečlivá a cílená péče matky. Ze sociálního šetření provedeného v domácnosti žalobce dne 22. 2. 2023 též vyplývá, že žalobce má problémy s výběrem vhodného nápoje či potravin ke konzumaci, a to zejména s ohledem na aktuální projevy nechutenství k jídlu, a též s přípravou stravy (odmítá si jídlo sám vybrat, nezvládne si jídlo sám ohřát, protože se bojí domácích spotřebičů, nevezme si jídlo od nikoho jiného než matky). Soud připomíná, že za schopnost zvládat základní životní potřebu stravování se považuje stav, kdy osoba je schopna mj. dodržovat stanovený dietní režim. Dle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. přitom platí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z uvedeného plyne, že posudková komise měla blíže osvětlit její prosté konstatování, že žalobce je schopen dodržovat dietní režim, a to s ohledem na specifický dietní režim žalobce v souvislosti s jeho jaterními problémy. Posudková komise musí též odůvodnit, zda žalobce je schopen tuto dietu sám dodržovat, nebo je pro dodržování tohoto dietního režimu nutná pečlivá a cílená pomoc matky, a to se zřetelem k obsahu lékařské zprávy MUDr. Z. ze dne 21. 6. 2022. Jak je uvedeno výše, posudková komise tuto lékařskou zprávu měla k dispozici, nicméně její obsah nerekapitulovala a zejména se nijak nevypořádala s tím, že v této lékařské zprávě je popsáno, že žalobce není schopen sám dodržovat popsanou dietu. Hodnocení posudkové komise stran zvládání základní životní potřeby stravování tudíž soud dosud nepokládá za úplné a přesvědčivé.
39. K základní životní potřebě tělesná hygiena posudková komise uvedla, že ji je žalobce schopen vykonávat v přijatelném standardu, neboť je schopen se umýt u umyvadla, manipulovat s vodovodní baterií, učesat se, pečovat o ústní hygienu za pomoci různých pomůcek, a dále poukázala na to, že dohled při koupání jako prevence pádu není důvodem nezvládání této potřeby. Soud ani toto hodnocení posudkové komise nepovažuje za dostatečné. Soud totiž tuto argumentaci posudkové komise shledává příliš obecnou a nezohledňující konkrétní okolnosti tvrzené žalobcem u nezvládání této základní životní potřeby. Ze záznamu ze sociálního šetření v domácnosti žalobce jednoznačně vyplývá, že

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobce má sice vštípeny základní hygienické návyky, avšak nedokáže vykonat úkony tělesné hygieny bez náležité motivace a pomoci matky. Je nepochybné, že žalobce má poruchu jemné i hrubé motoriky. Žalobce již v odvolání namítal, že si není schopen stříhat nehty a že není schopen se sám oholit z toho důvodu, že se již několikrát ošklivě pořezal. K těmto aktivitám základní životní potřeby tělesná hygiena se posudková komise vůbec nevyjádřila, a v posudku tak nelze nalézt odůvodnění toho, proč dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobci nebrání se řádně oholit a např. stříhat nehty. Posudková komise tedy měla odůvodnit, z jakých důvodů žalobce i přes poruchu jemné a hrubé motoriky zvládá úkony tělesné hygieny vyžadující motoriku. Soud s ohledem na výše uvedené nepovažuje posudek posudkové komise ze dne 12. 9. 2023 v části týkající se zvládání základní životní potřeby tělesná hygiena za úplný a přesvědčivý.

40. Naopak za dostatečné považuje soud hodnocení posudkové komise týkající se základní životní potřeby obouvání a oblékání. K tomu posudková komise uvedla, že není dán medicínský důvod pro nezvládnutí výběru vhodného oblečení, správného vrstvení a oblékání oblečení, rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností je dle posudkové komise u žalobce dostatečný k zvládání této základní životní potřeby. Soud poukazuje na to, že žalobce má sice poruchu jemné a hrubé motoriky, nicméně svým vlastním tempem je schopen si obléci oblečení a obuv, které pro něj nejsou příliš složité (např. obuv bez šněrování, jednoduchá trička a kalhoty), a svléci se. V návaznosti na shora uvedené skutečnosti soud považuje za nutné zdůraznit, že za zvládnuté se považují i takové základní životní potřeby, jestliže jsou osobou zvládnuty v přijatelném standardu za pomoci různých kompenzačních pomůcek či zběžném dohledu pečující osoby (jako je právě dohled nad tím, aby si žalobce vše sám oblékl). Skutečnost, že si žalobce nezaváže tkaničky či že nosí jen tepláky, neboť žalobce nesnese knoflíky, neznamená, že tuto základní životní potřebu nezvládá, jestliže může nosit obuv bez tkaniček či kalhoty bez knoflíků. Tento přijatelný standard však neznamená to samé jako zvládání základních životních potřeb zcela zdravým a ničím neomezeným jedincem, snížená kvalita výkonu některých základních životních potřeb v přijatelném standardu nezpůsobuje nezvládání této základní životní potřeby.
41. Soud se shoduje s posudkovou komisí i v tom, že žalobce je schopen se vyjadřovat srozumitelně mluvenou řečí v rozsahu běžné slovní zásoby, chápat smysl sdělovaných informací, psát, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Posudková komise i správně poukázala na to, že u žalobce nebylo prokázáno těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými poruchami komunikace. Žalobcem sdělované problémy s krátkodobou pamětí, pro kterého ho vždy musí doprovázet matka například do ordinace lékařů či na úřady, nelze podřadit pod nezvládání základní životní potřeby tak, jak je vymezena v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., jak soud již rekapituloval v předešlé části rozsudku. Námitka žalobce, že nebylo správně vyhodnoceno zvládání základní životní potřeby komunikace, nejsou důvodné.
42. Soud shrnuje, že nepokládá za dostatečné odůvodnění posudkové komise v posudku ze dne 14. 6. 2022 o tom, že žalobce samostatně zvládá základní životní potřeby stravování a tělesná hygiena. Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že posudek posudkové komise ze dne 12. 9. 2023, který vzal žalovaný za podklad pro své rozhodnutí, nelze dosud považovat za úplný a přesvědčivý. Z odůvodnění posudku posudkové komise totiž není dostatečně patrný myšlenkový postup, které vedl k učiněnému závěru v dané věci. Ten, kdo

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zdravotní stav posuzuje, si přitom musí být vědom toho, že jeho role je především zprostředkující – tj. má odborné informace srozumitelně a pokud možno komplexně vysvětlit „intelligentnímu laikovi“ tak, aby tento na jejich základě mohl o posuzované věci správně rozhodnout. Musí si přitom být vědom, že „intelligentní laik“ sice má duševní schopnosti porozumět těmto odborným informacím, ovšem pro jejich rychlé a patřičně důkladné pochopení mu chybí znalost širších souvislostí a celé řady základních principů, které odborníkovi mohou připadat samozřejmé (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Ads 17/2017-15). K tomu je příležitým odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2017, č. j. 8 Ads 136/2017-35, ze kterého se podává, že „[v]hodné může být ve výše popsaných souvislostech předestřít nejprve stručný exkurs o tom, jak rozhodné části těla a psychiky fungují za běžných okolností a v jakých ohledech, v jaké míře a z jakých příčin dochází u posuzované osoby k odchylkám od běžného stavu.“ Taktéž tyto závěry by tudíž posudková komise měla mít na paměti při zpracování lékařského posudku, tak aby tento naplnil požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, jak je požadováno nadepsanou judikaturou pro jeho zákonnost.

43. Soud proto shrnuje, že skutkový stav zachycený v podkladovém posudku posudkové komise ze dne 12. 9. 2023, o který se bez dalšího opřel žalovaný v napadeném rozhodnutí, není dostatečně odůvodněn. Žalovaný se podle názoru soudu s tímto posudkem neměl spokojit, nýbrž si vyžádat jeho doplnění. Skutkový stav, z něhož žalovaný vycházel, proto nemá dostatečnou oporu ve správním spise, čímž byly splněny podmínky podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. pro zrušení napadeného rozhodnutí (výrok I. tohoto rozsudku). Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl soud o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V navazujícím řízení pak bude na žalovaném, aby s pomocí posudkové komise znovu a důsledně posoudil zdravotní stav žalobce v tom smyslu, které základní životní potřeby žalobce zvládá samostatně bez pomoci jiné fyzické osoby, a které nikoli. V dalším řízení tedy musí posudková komise odůvodnit, z jakých důvodů žalobce i přes poruchu jemné a hrubé motoriky zvládá úkony tělesné hygieny vyžadující motoriku, a to zejména, zda je schopen se řádně oholit a stříhat nehty. Posudková komise také v dalším řízení blíže osvětlí, zda je žalobce schopen dodržovat dietní režim v souvislosti s jeho jaterními problémy, nebo je pro dodržování tohoto dietního režimu nutná pečlivá a cílená dopomoc matky. Teprve na základě i pro poučeného laika srozumitelných závěrů posudkové komise bude moci žalovaný vydat rozhodnutí, které by bylo přesvědčivé a odpovídalo shora konstatovaným požadavkům právních předpisů a judikatury.
44. Současně soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, jelikož úspěšný žalobce náhradu nákladů řízení nepožadoval a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 11. března 2025

Mgr. Ladislav Vaško v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.